

The image features a photograph of a brick house with a gabled roof, a chimney, and a white door with an arched window. The house is surrounded by trees and overgrown vegetation. A white grid of plus signs is overlaid on the entire image. In the top right corner, there is a dark red rectangular box containing the word 'Staro' in white, and below it, a yellow irregular shape containing the text 'NATUUR EN BUITENGEBIED' in dark red. A large yellow abstract shape is also present in the bottom right corner.

Staro

NATUUR EN
BUITENGEBIED

Quickscan flora en fauna

Zandoerle 40 te Veldhoven

Rapportnummer 19-0420

www.starobv.nl

Quickscan flora en fauna

Zandoerle 40 te Veldhoven

December 2019

Rapportnummer: P19-0420

Opdrachtgever: Pouderoyen Compagnons

Uitgevoerd door: Staro Natuur en Buitengebied
Lodderdijk 38a
5421 XB Gemert
tel. 0492-450161
fax. 0492-450162
www.starobv.nl

Veldonderzoek: I.J.J. Vleut

Auteur: M.A. den Otter

Kwaliteitscontrole: N. Arts-Smits

Inhoud

1	Inleiding.....	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Doel	3
1.3	Zorgplicht	3
1.4	Leeswijzer	3
2	Plangebied	5
2.1	Ligging en beschrijving plangebied	5
2.2	Voorgenomen plannen	8
3	Methode.....	9
4	Natuurwaarden	10
4.1	Beschermde gebieden.....	10
4.2	Beschermde soorten	12
4.2.1	Flora.....	12
4.2.2	Vlinders en libellen	12
4.2.3	Kevers en weekdieren	13
4.2.4	Vissen	14
4.2.5	Amfibieën en reptielen.....	14
4.2.6	Vogels.....	15
4.2.7	Zoogdieren.....	16
5	Conclusies	19
5.1	Beschermde gebieden.....	19
5.2	Beschermde soorten	19
5.3	Advies en vervolgstappen	21
	Geraadpleegde bronnen	22

Bijlagen

Bijlage 1	Wet- en regelgeving
-----------	---------------------

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Initiatiefnemer is voornemens de agrarische bedrijfslocatie aan Zandoerle 40 te Veldhoven om te zetten in woonbestemming. Alle bebouwing wordt gesloopt en daarvoor in de plaats worden drie woningen gebouwd. Ten behoeve van de planologische procedure is het noodzakelijk een quickscan flora en fauna uit te voeren. Door middel van de quickscan wordt in beeld gebracht of de ontwikkeling in strijd is met de natuurwetgeving en hoe eventuele strijdigheid met de wet voorkomen kan worden.

1.2 Doel

Doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Voor soortbescherming en gebiedsbescherming is sinds 1 januari 2017 de Wet natuurbescherming (Wnb) van belang. Daarnaast is gebiedsbescherming vastgelegd in het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen EHS genoemd). In bijlage 1 wordt deze wet- en regelgeving uitgebreid beschreven.

Het in deze rapportage beschreven onderzoek heeft tot doel het vaststellen van de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Tevens heeft het onderzoek tot doel vast te stellen op welke wijze en in welke mate de voorgenomen ontwikkeling invloed kan hebben op het eventueel voorkomen van beschermde soorten. Op basis van dit onderzoek kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld. Aanvullend zal worden bepaald of voorgenomen ontwikkelingen effect hebben op de beschermde natuurwaarden van nabijgelegen natuurgebieden.

1.3 Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet wettelijk beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren, niet mogen worden uitgevoerd.

1.4 Leeswijzer

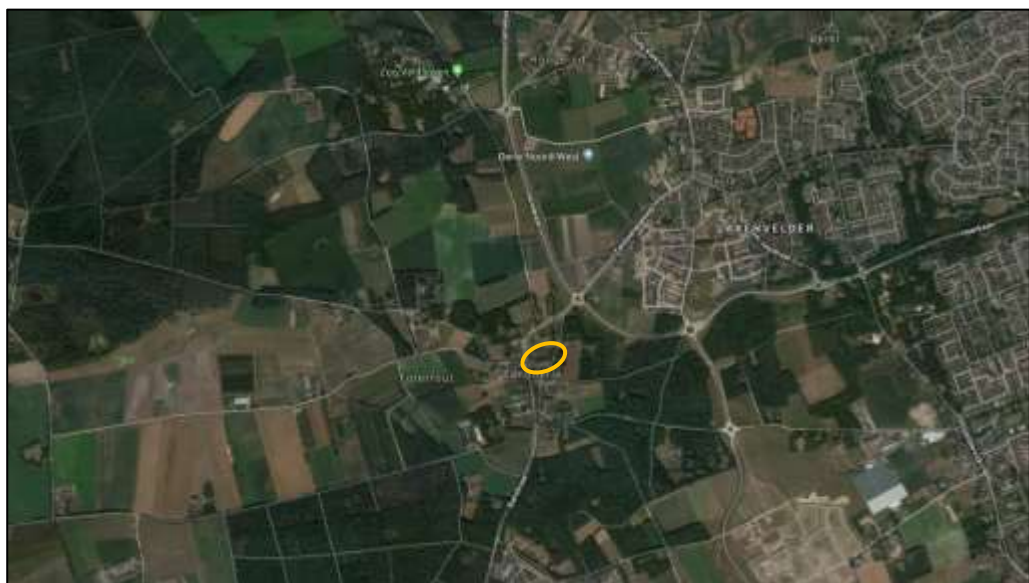
In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het plangebied en de voorgenomen ontwikkelingen. In hoofdstuk 3 wordt de gebruikte onderzoeksmethode besproken. De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden en de effecten van de geplande ingrepen op aanwezige beschermde natuurwaarden worden

beschreven in hoofdstuk 4. In dit hoofdstuk wordt tevens ingegaan op de mogelijke noodzaak tot het treffen van mitigerende maatregelen. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies uiteengezet.

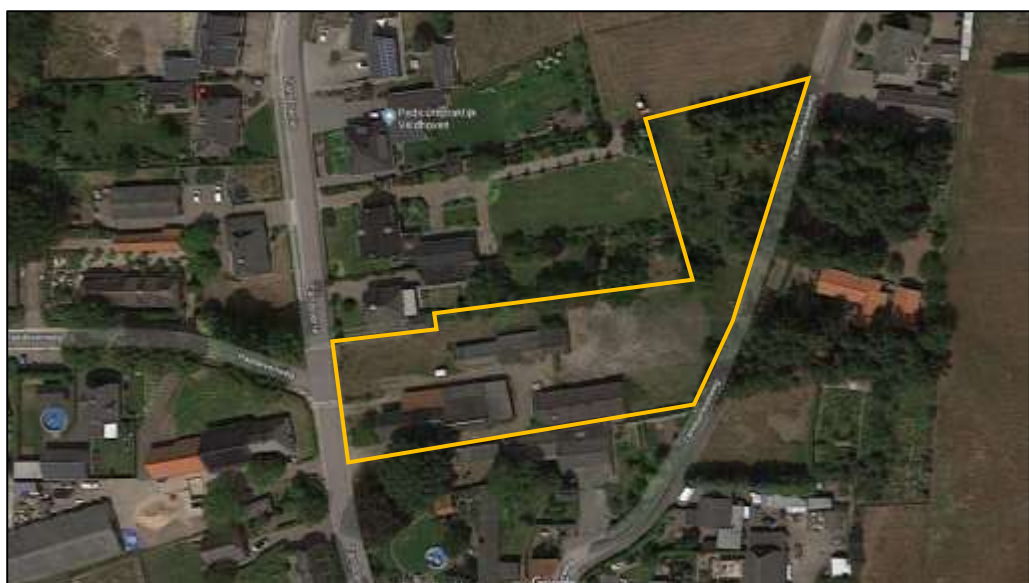
2 Plangebied

2.1 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied ligt in het westen van Veldhoven aan de Zandoerle 40. In het oosten grenst het plangebied aan de Zandoerleseweg en in het westen aan de weg Zandoerle. Ten noorden en ten zuiden van het plangebied liggen tuinen van de aangrenzende percelen. Het plangebied bestaat uit een terrein met 12 gebouwen, met daaromheen verharding en kort gemaaid gazon en in het noordoosten ligt een bosschage. De ligging van het plangebied in de ruimere omgeving is weergegeven in figuur 1. De globale begrenzing van het plangebied is weergegeven in figuur 2 en de gebouwen binnen het plangebied met nummers is te zien in figuur 3. Op pagina's 6 en 7 is een foto-impressie van het plangebied opgenomen.

Figuur 1. Ligging plangebied (gele lijn) (bron: Google Maps)

Figuur 2. Globale begrenzing plangebied (gele lijn) (bron: Google Maps)

Figuur 3. Gebouwen binnen het plangebied met nummers:

1=Schuur, 2=Schuur, 3=Paardenstal, 4=Opslag, 5=Opslag, 8=Schuur, 9=Woning, 10=Paardenstal, 11=Schuur en 12=Schuur, in deze gebouwen geen bijzonderheden.

6=Schuur met twee nesten van boerenzwaluw en 7=Schuur met één nest van duif en één nest van boerenzwaluw

Foto 1. Gebouwen 1, 2 en 3

Foto 2. Gebouw 4

Foto 3. Gebouwen 5 en 6 op voorgrond, gebouwen 7 en 8 op achtergrond

Foto 4. Twee boerenzwaluwnesten in gebouw 6

Foto 5 en 6. Nest boerenzwaluw, nest houtduif in gebouw 7

Foto 7. Gebouwen 7 en 8

Foto 8. De woning, gebouw 9

Foto 9. Gebouw 10

Foto 10. Gebouw 11

Foto 11. Gebouw 12

Foto 12. Deel van de bosschage

Foto 13. Deel van de bosschage

2.2 Voorgenomen plannen

Initiatiefnemer is voornemens de agrarische bedrijfslocatie aan Zandoerle 40 te Veldhoven om te zetten in woonbestemming. Alle bebouwing wordt gesloopt en daarvoor worden drie woningen gebouwd, zoals is weergegeven in figuur 3.

Figuur 3. Voorgenomen plannen Zandoerle 40 te Veldhoven (bron: Pouderoyen Compagnons)

3 Methode

In het kader van deze quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden waarbij gekeken is naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Voor het soortenonderzoek is gebruikgemaakt van gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), de websites Vlinderstichting.nl, Waarneming.nl, EIS-nederland.nl, Zoogdiervereniging.nl en Verspreidingsatlas.nl en diverse verspreidingsatlassen.

Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving. De ligging van Natura 2000-gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en het Natuurnetwerk Nederland in de nabijheid van het plangebied zijn onderzocht.

Daarnaast heeft een veldbezoek plaatsgevonden waarbij alle op de locatie aanwezige habitats zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze habitats vormt de basis voor de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde soorten. Naast de habitats zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten en het aantreffen van holen, uitwerpselen, prooiresten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige habitats zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking en expert judgement is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. Ook is gekeken of binnen het plangebied invasieve exoten voorkomen.

Een veldbezoek voor een quickscan flora en fauna is nadrukkelijk geen volledige inventarisatie. Dat betekent dat op basis van het veldbezoek het voorkomen van soorten niet per definitie is uit te sluiten.

De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

De veldbezoeken die voor dit onderzoek zijn uitgevoerd, hebben plaatsgevonden op 22 november 2019 in de middag onder de volgende weersomstandigheden: half bewolkt, droog, windkracht 3 en circa 9 °C, en op 4 december in de ochtend bij helder en droog weer met windkracht 1 en circa 2 °C. Tijdens het eerste veldbezoek is het hele terrein bekeken en vrijwel alle gebouwen, tijdens het tweede veldbezoek is ook binnen gekeken in gebouwen 11 en 12. Deze gebouwen waren tijdens het eerste veldbezoek niet toegankelijk voor de onderzoeker.

4 Natuurwaarden

4.1 Beschermde gebieden

Natura 2000

Uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) blijkt dat het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied op circa 3,0 kilometer afstand ten noordwesten van het plangebied ligt, zie figuur 4. Dit betreft Natura 2000-gebied Kempenland-West.

Figuur 4. Ligging plangebied (zwarte cirkel) ten opzichte van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden (geel) (bron: <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000>)

Effectbeoordeling

Doordat het plangebied buiten het Natura 2000-gebied ligt, kunnen alleen effecten optreden als gevolg van externe werking. Gezien de relatief grote afstand tot het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied en de kleinschalige aard van de voorgenomen plannen is het redelijkerwijs uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebied als gevolg van de voorgenomen plannen. Een negatief effect door stikstof-emissie als gevolg van de voorgenomen plannen is niet op voorhand uit te sluiten. Door een stikstofberekening uit te voeren, kan worden bepaald of er effecten zijn door stikstof als gevolg van de voorgenomen plannen.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN; in provincie Noord-Brabant bestaande uit NNB rijksdeel en provinciaal deel) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor het Natuurnetwerk Nederland.

Uit de kaart Natuurbeheerplan op de website van provincie Noord-Brabant, blijkt dat het plangebied geen deel uitmaakt van het NNB. Het dichtstbijzijnde gebied wat deel uitmaakt van het provinciaal deel ligt op circa 75 meter ten noorden van het plangebied. Ook ten oosten en westen van het plangebied liggen NNB-gebieden op relatief korte afstand van het plangebied. Het dichtstbijzijnde gebied wat deel uitmaakt van het rijksdeel NNB ligt op circa 1,2 kilometer ten westen van het plangebied. De ligging van het NNB in de omgeving van het plangebied is weergegeven in figuur 5.

Figuur 5. Ligging plangebied (zwarte cirkel) ten opzichte van het NNB
(bron: <https://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan>)

Effectbeoordeling

Het plangebied behoort niet tot het NNB. Gezien de relatief kleinschalige aard van de voorgenomen plannen is het uit te sluiten dat de voorgenomen plannen een (significant) negatief effect hebben op de kernkwaliteiten van het NNB.

Conclusie

Gezien de relatief grote afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (3 kilometer) is het niet uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebieden door stikstofuitstoot als gevolg van de voorgenomen plannen. Het uitvoeren van een stikstofberekening is noodzakelijk.

De voorgenomen plannen hebben door de relatief kleinschalige aard van de werkzaamheden geen (significant) negatief effect op de kernkwaliteiten van het NNB.

4.2 Beschermde soorten

Deze paragraaf beschrijft het mogelijk voorkomen van beschermde soorten in het plangebied. Per soortgroep wordt beschreven welke soorten worden verwacht, wat de mogelijke effecten van de ingreep zijn en of het nemen van mitigerende maatregelen nodig is.

4.2.1 Flora

Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat binnen één kilometer afstand van het plangebied Kartuizeranjer is waargenomen (§3.3 Wnb). Op een afstand van één tot vijf kilometer van het plangebied zijn grote leeuwenklauw (§3.3 Wnb) en drijvende waterweegbree (§3.2 Wnb) waargenomen.

- + Kartuizer anjer is een zeer zeldzame plant die verspreid over Nederland voorkomt. De plant groeit op zonnige plaatsen op droge, vaak kalkhoudende grond in schrale graslanden, in bosschages langs bermen en dijken, en op leisteenhellingen en zandsteenrotsen.
- + Grote leeuwenklauw is een zeldzame plant die voorkomt in Zuid-Limburg, het Deltagebied en het rivierengebied. De plant groeit op zonnige, open plaatsen met kalkhoudende grond, in bermen langs onverharde wegen, akkers, waterkanten, braakliggende grond, dijken, tuinen en langs spoorwegen.
- + Drijvende waterweegbree is een vrij zeldzame soort die voorkomt in Zuid- en Oost-Nederland. De plant groeit op zonnige plaatsen in stilstaand of zwak stromend water en periodiek droogvallende oevers van vennen, vijvers, beken, poelen, sloten en dergelijke.

Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat voor deze en andere beschermde plantensoorten geschikte habitats ontbreken binnen het plangebied. Het plangebied bestaat uit voedselrijk en frequent gemaaid grasland. Het voorkomen van beschermde plantensoorten is zodoende uit te sluiten.

4.2.2 Vlinders en libellen

Vlinders

Volgens gegevens van de NDFF en De Vlinderstichting blijkt dat op een afstand van één tot vijf kilometer van het plangebied de vlindersoorten bruine eikenpage, gentiaanblauwtje, iepenpage, kleine ijsvogelvlinder (alle §3.3 Wnb) en teunisbloempijlstaart (§3.2 Wnb) zijn waargenomen.

- + Bruine eikenpage is een vrij zeldzame standvlinder die lokaal voorkomt op de hogere zandgronden in het binnenland, de duinen en Zuid-Limburg. Waardplant voor de rups is (zomer)eik. De soort komt voor in bosranden, open bospaden, eikenhakhout, kapvlakten in eikenbossen en jonge eikenaanplant.

- + Gentiaanblauwtje is een vrij zeldzame soort van vochtige heide die lokaal voorkomt op zandgronden in Zuid-, Midden- en Noordoost-Nederland. De enige waardplant voor de rups is klokjesgentiaan. Naast vochtige heide komt de soort ook voor op natte heide, vochtige heischrale graslanden en blauwgraslanden.
- + Iepenpage is een zeldzame soort die op verschillende locaties in Nederland voorkomt bij iepen in bossen, bosranden, parken en grotere tuinen. De waardplanten van deze soort zijn diverse iepen zoals gladde iep, ruwe iep en sommige cultivars.
- + Kleine ijsvogelvlinder is een kwetsbare standvlinder die in het zuidwesten van Nederland voorkomt in gevarieerde, vochtige gemengde bossen of loofbossen, zoals elzenbroekbos. De waardplanten van deze soort is wilde kamperfoelie; soms rode kamperfoelie of gecultiveerde kamperfoelie.
- + Teunisbloempijlstaart is een zeldzame soort die voorkomt in open plekken in vochtige bossen, bosranden en warme open plaatsen. De waardplanten zijn wilgenroosje, teunisbloem, bastaardwederik en kattenstaart.

In het plangebied ontbreekt voor deze vlinders het geschikte habitat of de geschikte waardplanten, of beide. Hierdoor is ook het voorkomen van beschermde vlindersoorten in het plangebied uitgesloten.

Libellen

Uit de gegevens van de NDFF en De Vlinderstichting blijkt dat op een afstand van één tot vijf kilometer van het plangebied de libelsoorten beekkrombout, bosbeekjuffer (beide §3.3 Wnb), gaffellibel en gevlekte witsnuitlibel (beide §3.2 Wnb) zijn waargenomen.

Binnen het plangebied is geen permanent oppervlaktewater aanwezig en daarmee ontbreekt het dus aan geschikt voortplantingshabitat voor libellen. Het voorkomen van belangrijk leefgebied van (beschermde) libellen in het plangebied is derhalve uit te sluiten.

4.2.3 *Kevers en weekdieren*

Volgens de gegevens van de NDFF en EIS Nederland komen geen beschermde kevers en weekdieren voor in de omgeving van het plangebied. Voor de beschermde kevers en weekdieren zijn weinig verspreidingsgegevens bekend, daarom wordt in deze paragraaf van alle beschermde kevers en weekdieren beoordeeld of ze in het plangebied kunnen voorkomen.

Vliegend hert (§3.3 Wnb) komt voor in (oude) eikenbossen, dit habitat is binnen het plangebied niet aanwezig. Het voorkomen van deze soort in het plangebied is uit te sluiten.

De beschermde houtkevers; vermiljoenkever, heldenbok en juchtleerkever (alle §3.2 Wnb) zijn afhankelijk van oude, holle of vrijstaande bomen of (natte) gebieden met veel dood hout. Deze habitattypen zijn niet aanwezig in het

plangebied. Het voorkomen van deze beschermde houtkevers in het plangebied kan daarom worden uitgesloten.

De beschermde waterkevers brede geelrandwaterroofkever en gestreepte waterroofkever (beide §3.2 Wnb) zijn voor het voorkomen afhankelijk van grote wateren. Het ontbreekt binnen het plangebied aan oppervlaktewater en daarom is het voorkomen van beschermde waterkevers in het plangebied uitgesloten.

De aquatische slakkensoort platte schijfhoren (§3.2 Wnb) is afhankelijk van de aanwezigheid van heldere, schone wateren met waterplanten. Bataafse stroommossel (§3.2 Wnb) is een soort die voorkomt in stromend water (rivieren of beken). Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater in het plangebied is het voorkomen van platte schijfhoren en Bataafse stroommossel uitgesloten.

In het plangebied ontbreken geschikte habitats voor de beschermde soorten kevers en weekdieren. Het voorkomen van deze soorten in het plangebied is derhalve uit te sluiten.

4.2.4 Vissen

Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat binnen één tot vijf kilometer afstand van het plangebied de beschermde vissoort beekprik (§3.3 Wnb) voorkomt.

Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater is het voorkomen van beekprik en andere (beschermde) vissoorten in het plangebied uit te sluiten.

4.2.5 Amfibieën en reptielen

Amfibieën

Uit gegevens van RAVON, de NDFF en De amfibieën en reptielen van Nederland (Creemers & Van Delft, 2009) blijkt dat binnen één kilometer afstand van het plangebied Alpenwatersalamander, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander (alle §3.3 Wnb), kamsalamander en knoflookpad (beide §3.2 Wnb) zijn waargenomen. Op een afstand van één tot vijf kilometer van het plangebied zijn bastaardkikker, vinpootsalamander (beide §3.3 Wnb), en heikikker (§3.3 Wnb) waargenomen.

In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig en daarmee ontbreekt het aan voortplantingshabitat voor amfibieën. Het plangebied is mogelijk wel geschikt als land- en overwinteringshabitat voor algemene en niet-kritische soorten. Alpenwatersalamander, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en bastaardkikker kunnen verblijven in het plangebied, verscholen onder struiken of kruidachtige vegetatie, ingegraven in de grond, of in de toegankelijke gebouwen.

Voor kamsalamander, knoflookpad, vinpootsalamander en heikikker is het plangebied ongeschikt door het ontbreken van het juiste habitat.

Reptielen

Uit gegevens van RAVON, de NDFF en De amfibieën en reptielen van Nederland (Creemers & Van Delft, 2009) blijkt dat binnen één kilometer afstand van het plangebied levendbarende hagedis (§3.3 Wnb) is waargenomen, en op een afstand van één tot vijf kilometer hazelworm (§3.3 Wnb).

Het ontbreekt binnen het plangebied aan geschikt habitat voor deze en andere reptielen. Het voorkomen van beschermde reptielensoorten in het plangebied is derhalve uit te sluiten.

Effectbeoordeling

Bij graafwerkzaamheden, bij het verwijderen van struiken en takken, en bij het verwijderen van opgeslagen materialen in de gebouwen kan mogelijk het land- en overwinteringshabitat van bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en Alpenwatersalamander worden vernietigd en individuen worden verstoord of verwond.

Mitigerende maatregelen

Voor bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander geldt bij ruimtelijke ingrepen in provincie Noord-Brabant een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Voor het verstoren van deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt altijd de Algemene zorgplicht, zie §1.3. Om het verwonden van dieren te voorkomen kan bij het verwijderen van de vegetatie en opgeslagen materialen voorzichtige en in één richting worden gewerkt, zodat eventueel aanwezige dieren kunnen vluchten.

Voor Alpenwatersalamander geldt deze vrijstelling niet. Onder de Wet Natuurbescherming mag voor Alpenwatersalamander gebruik worden gemaakt van een goedgekeurde gedragscode. In dit geval dient gewerkt te worden volgens de gedragscode flora en fauna voor Ruimtelijke ontwikkeling en inrichting van de Vereniging Stadswerk Nederland. Voor het zorgvuldig handelen dient de volgende periode en werkwijze te worden gehanteerd:

- + Het uitvoeren van graafwerkzaamheden op locaties waar Alpenwatersalamander voorkomt, vindt plaats in de periode buiten de overwinteringsperiode van deze soort. Dit betekent dat deze werkzaamheden mogen worden uitgevoerd in de periode half april tot half oktober.

4.2.6 *Vogels*

Tijdens het veldbezoek zijn drie nesten aangetroffen (foto's 4, 5 en 6) in het plangebied. Twee nesten van boerenzwaluw en één nest van houtduif.

Uit gegevens van de NDFF blijkt dat de volgende vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten zijn waargenomen in de omgeving van het plangebied: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespendif en zwarte wouw (alle §3.1 Wnb).

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor algemene vogels en voor vogels met een jaarrond beschermd nest. Ook biedt het plangebied nestgelegenheid in bomen, struiken en gebouwen voor algemene vogels. Van vogels met een jaarrond beschermd nest zijn geen nesten of sporen gevonden. Het is bekend dat in de omgeving van het plangebied meerdere uilensoorten voorkomen, maar tijdens het veldbezoek zijn er in en buiten de gebouwen geen sporen (braakballen, veren en krijtsporen) of nesten van uilen waargenomen. Het is dan ook uitgesloten dat een nest van uilen voorkomt binnen het plangebied. Het plangebied biedt voor huismus en gierzwaluw in de gebouwen geen geschikte nestgelegenheid. Er zijn geen geschikte openingen of dakranden waar deze vogels een nest kunnen maken.

Effectbeoordeling

De voorgenomen plannen hebben geen significant negatieve effecten op foerageergebied voor vogels. In de omgeving is en blijft voldoende geschikt foerageergebied aanwezig. Tevens kan het plangebied na de werkzaamheden zodanig worden ingericht dat het geschikt blijft als foerageergebied. Bij het snoeien of kappen van bomen en struiken kunnen nesten worden vernietigd en broedende vogels worden verstoord. Gedurende het broedseizoen zijn nesten strikt beschermd. Bij het slopen van gebouw 6 en 7 gaan nesten verloren van boerenzwaluw en houtduif.

Mitigerende maatregelen

Het snoeien of kappen van bomen en struiken (indien nodig) moet worden uitgevoerd wanneer geen broedgeval aanwezig is en buiten het broedseizoen van vogels. Ook de gebouwen met nesten van boerenzwaluw en houtduif kunnen worden gesloopt wanneer geen broedgeval aanwezig is. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met juli. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen echter geen standaardperiode gehanteerd.

4.2.7 Zoogdieren

Vleermuizen

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen (1997), Korsten en Regelink (2010) en gegevens van de NDFF blijkt dat de soorten baardvleermuis, bosvleermuis, franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, ingekorven vleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis, vale vleermuis en watervleermuis (alle §3.2 Wnb) voorkomen in de omgeving van het plangebied.

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Het plangebied biedt geen geschikte mogelijkheden voor belangrijke vliegroutes, zoals laanbomen of sloten. Vleermuizen kunnen zowel in gebouwen als in bomen verblijven. Binnen het plangebied zijn geen bomen aanwezig met holtes, scheuren of loshangend schors waar vleermuizen in kunnen verblijven. In gebouwen verblijven vleermuizen onder dakpannen, spouwmuren, achter gevelbetimmering, daklijsten en vensterluiken, onder dakpannen, spleten en nissen in muren. Het woonhuis (nr. 9) en schuur (nr. 11) hebben beide dakpannen, maar bij beide locaties zijn er geen mogelijkheden om onder de dakpannen te verblijven. De schuur (nr. 11) heeft wel de mogelijkheid om via het dak in de schuur te komen. Dit soort locaties zijn interessant voor de grootoorvleermuis die vaak ruime verblijfplaatsen gebruikt in schuren en zolders. Echter, er waren geen uitwerpselen van vleermuizen aangetroffen en zat de gehele schuur vol met spinnenweb. Dit duidt erop dat de schuur niet in gebruik is als verblijfplaats en het is dan ook uitgesloten dat vleermuizen er verblijven. Ook de schuren met nummer 7 en 8 (zolder) bieden mogelijkheden voor de grootoorvleermuis. Echter, zijn hier ook geen sporen aangetroffen van vleermuizen en was er dusdanig veel spinrag en spinnenweb aanwezig dat kan worden uitgesloten dat het gebouw als verblijfplaats wordt gebruikt.

Bij het woonhuis zijn nog wel ventilatieopeningen onderaan de muur aan de zuidkant van het gebouw waargenomen. Deze openingen zijn te laag voor vleermuizen om doorheen te kruipen, maar daar was goed te zien dat er geen spouw in de muur aanwezig is. Het woonhuis is derhalve niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen.

Bij de overige gebouwen ontbreekt het aan geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen.

Overige zoogdieren

Uit gegevens van de NDFF blijkt dat binnen één kilometer afstand van het plangebied de volgende soorten zijn waargenomen: algemene (spits)muizen, bunzing, eekhoorn, egel, haas, konijn, ree en steenmarter (alle §3.3 Wnb). Op een afstand van één tot vijf kilometer van het plangebied zijn edelhert, vos, wezel, wild zwijn (alle §3.3 Wnb) en bever (§3.2 Wnb) waargenomen. Op een afstand van vijf tot tien kilometer van het plangebied zijn das en hermelijn waargenomen (beide §3.3 Wnb).

Het plangebied is geschikt als (onderdeel van het) leefgebied voor algemene (spits)muizen, egel, haas en konijn. Van algemene (spits)muizen en egel zijn mogelijk ook verblijfplaatsen aanwezig in het plangebied. Deze soorten kunnen de bosschage, maar ook de gebouwen die toegankelijk zijn, gebruiken als verblijfplaats.

Voor eekhoorn, bunzing, steenmarter, wezel en hermelijn is het plangebied mogelijk geschikt als (onderdeel van) het leefgebied. Van deze soorten zijn geen sporen of verblijfplaatsen aangetroffen in het plangebied. Mogelijk doorkruisen ree, vos en das incidenteel het plangebied.

Het plangebied is ongeschikt als leefgebied voor bever, wild zwijn en edelhert door de ligging en inrichting van het gebied.

Effectbeoordeling

De voorgenomen werkzaamheden hebben geen significant negatief effect op foerageergebied van vleermuizen. Na de werkzaamheden kan het gebied zo worden ingericht dat het geschikt blijft, en in de omgeving van het plangebied is en blijft voldoende geschikt foerageergebied aanwezig.

De voorgenomen werkzaamheden hebben mogelijk een negatief effect op verblijfplaatsen van algemene (spits)muizen en egel. Bij graafwerkzaamheden, bij het verwijderen van struiken en takken, en bij het verwijderen van opgeslagen materialen in de gebouwen kunnen verblijfplaatsen van muizen en egels worden vernietigd en individuen worden verstoord of verwond. Van de overige grondgebonden zoogdieren is de aanwezigheid van verblijfplaatsen in het plangebied uitgesloten.

Eekhoorn, konijn en haas kunnen het plangebied gebruiken, de werkzaamheden hebben op het leefgebied echter geen significant negatief effect doordat in de omgeving voldoende leefgebied aanwezig is en blijft.

Mogelijk wordt het plangebied gebruikt als foerageergebied door bunzing, steenmarter, wezel en hermelijn. Geschikt foerageergebied in het plangebied heeft een oppervlakte van circa 0,1 hectare en daarmee is het door de geringe grootte geen essentieel onderdeel van het leefgebied, tevens heeft het geen verbindende functie tussen meerdere leefgebieden. Het verdwijnen van dit gebied door de voorgenomen werkzaamheden heeft daardoor geen significant negatief effect. Tevens is en blijft in de omgeving van het plangebied voldoende leefgebied voor marters aanwezig.

Voor ree, vos en das is het plangebied geen essentieel onderdeel van het leefgebied. Ook voor deze soorten geldt dat in de omgeving voldoende leefgebied aanwezig is en blijft.

Mitigerende maatregelen

Voor algemene (spits)muizen en egel geldt in provincie Noord-Brabant een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Voor het verstoren van deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt altijd de Algemene zorgplicht, zie §1.3. Om het verwonden van dieren te voorkomen kan bij het verwijderen van de vegetatie en opgeslagen materialen voorzichtige en in één richting worden gewerkt, zodat eventueel aanwezige dieren kunnen vluchten.

5 Conclusies

5.1 Beschermde gebieden

Gezien de relatief grote afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (3 kilometer) is het redelijkerwijs niet uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebieden door stikstofuitstoot als gevolg van de voorgenomen plannen. Het uitvoeren van een stikstofberekening is noodzakelijk.

De voorgenomen plannen hebben door de relatief kleinschalige aard van de werkzaamheden geen (significant) negatief effect op de kernkwaliteiten van het NNB.

5.2 Beschermde soorten

In het plangebied komen mogelijk verschillende soorten voor die zijn beschermd onder paragrafen 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Het is uit te sluiten dat in het plangebied beschermde flora, vlinders, libellen, kevers, weekdieren, reptielen en vissen voorkomen. Wel geldt voor alle aanwezige soorten in het plangebied de algemene zorgplicht, zie §1.3 van dit rapport. Tabel 1 geeft een overzicht van de mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten in de omgeving van het plangebied.

Soorten van paragraaf 3.1 van de Wet natuurbescherming

Vogels kunnen het plangebied gebruiken als foerageergebied en als nestgelegenheid in de bomen en struiken. In de bosschage zijn geen nesten aangetroffen. In de gebouwen 6 en 7 zijn nesten aangetroffen van boerenzwaluw en houtduif. Deze gebouwen kunnen worden gesloopt wanneer geen broedgeval aanwezig is. De bomen en struiken kunnen worden gekapt buiten het broedseizoen en wanneer geen broedgeval aanwezig is. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met juli. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen echter geen standaardperiode gehanteerd.

Door de werkzaamheden wordt het plangebied mogelijk minder geschikt als foerageergebied voor vogels. Echter, in de omgeving is en blijft voldoende geschikt foerageergebied aanwezig.

Soorten van paragraaf 3.2 van de Wet natuurbescherming

Vleermuizen kunnen het plangebied gebruiken als foerageergebied. Het plangebied biedt geen geschikte vliegroutes en verblijfplaatsen in bomen of gebouwen. Door de werkzaamheden wordt het plangebied mogelijk minder geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Echter, in de omgeving is en blijft voldoende geschikt foerageergebied aanwezig.

Soorten van paragraaf 3.3 van de Wet natuurbescherming

Alpenwatersalamander, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en bastaardkikker kunnen verblijven in het plangebied, verscholen onder struiken of kruidachtige vegetatie, of ingegraven in de grond. Om het verwonden van dieren te voorkomen kan bij het verwijderen van de vegetatie één kant op worden gewerkt, zodat aanwezige dieren kunnen vluchten. Voor Alpenwatersalamander dient te

worden gewerkt volgens de gedragscode, dit houdt in dat graafwerkzaamheden worden uitgevoerd tussen 15 april en 15 oktober.

Algemene (spits)muizen en egel kunnen verblijven in de bosschage en in de toegankelijke gebouwen. Konijn, haas, eekhoorn en marters kunnen het plangebied gebruiken als onderdeel van het leefgebied. Voor deze soorten blijft in de omgeving van het plangebied voldoende en meer geschikt leefgebied aanwezig. Ree, das en vos kunnen het plangebied incidenteel doorkruisen, de werkzaamheden hebben op deze soorten geen significant negatief effect. Om het verwonden van dieren te voorkomen kan bij het verwijderen van de vegetatie en het verwijderen van opgeslagen materialen in de toegankelijke gebouwen één kant op worden gewerkt, zodat aanwezige dieren kunnen vluchten.

Tabel 1. Overzicht mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten in de omgeving van het plangebied

Soort(groep)	Bescherming	Functie plangebied	Mogelijk effect	Ontheffing nodig	Maatregelen
Vogels	§3.1 Wnb (nest niet jaarrond beschermd)	Nestgelegenheden	Ja	Nee, mits maatregelen worden uitgevoerd	Snoeien en kappen wanneer geen broedgeval aanwezig is en buiten broedseizoen
Houtduif en boerenzwaluw	§3.1 Wnb	Nestgelegenheden	Ja	Nee, mits maatregelen worden uitgevoerd	Slopen van gebouw 6 en 7 wanneer geen broedgeval aanwezig is
Alpenwatersalamander	§3.3 Wnb	Land- en overwinteringshabitat	Ja	Nee, mits maatregelen worden uitgevoerd	Graafwerkzaamheden uitvoeren tussen 15 april en 15 oktober
Bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander	§3.3 Wnb	Land- en overwinteringshabitat	Ja	Nee, algehele vrijstelling	-
Algemene (spits)muizen en egels	§3.3 Wnb	Verblijfplaatsen	Ja	Nee, algehele vrijstelling	-

5.3 Advies en vervolgstappen

Geconcludeerd kan worden dat de voorgenomen plannen niet leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming, mits:

1. De bomen en struiken in het plangebied worden gekapt buiten het broedseizoen (half maart tot en met juli) en de gebouwen worden gesloopt wanneer geen broedgevallen aanwezig zijn;
2. Graafwerkzaamheden onder struiken worden uitgevoerd tussen 15 april en 15 oktober.
3. Om het verwonden van dieren te voorkomen kan bij het verwijderen van de vegetatie en het verwijderen van opgeslagen materialen in de toegankelijke gebouwen één kant op worden gewerkt, zodat aanwezige dieren kunnen vluchten.

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

- + Bos F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Bouwens, S. Provincie Noord-Brabant, 2017. Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming. Zoogdiervereniging - rapport 2017.32.
- + Creemers R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie). 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- + Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdiervereniging - rapport 2010.44. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- + Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- + Ministerie van Economische Zaken. Brochure: Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3 december 2016.
- + Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Internet

- + Natura 2000-gebieden, www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx, 12-11-2019
- + Natuurbeheerplan provincie Noord-Brabant, <https://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan>, 12-11-2019
- + NDFF - quickscanhulp.nl 12-11-2019 13:22:37
- + www.eis-nederland.nl
- + www.vlinderstichting.nl
- + www.waarneming.nl
- + www.zoogdiervereniging.nl
- + www.verspreidingsatlas.nl

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

Wet natuurbescherming

In Nederland is de bescherming van natuurwaarden sinds 1 januari 2017 geregeld in de Wet natuurbescherming. Deze wet regelt de bescherming van soorten, gebieden en houtopstanden en vervangt daarmee de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en Boswet. Daarnaast geldt per provincie beleid voor de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd).

Soortbescherming

Op het gebied van soortbescherming is het uitgangspunt van de Wet natuurbescherming dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan; het 'nee, tenzij-principe'.

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrictlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. De Wet natuurbescherming kent de volgende drie categorieën beschermde soorten:

1. Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels beschermd volgens het beschermingsregime van de Europese Vogelrichtlijn;
2. Soorten, niet vogels zijnde, van de Europese Habitatrictlijn bijlage IV onderdeel a, het Verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt;
3. 'Andere soorten', waaronder soorten die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven.

De drie beschermingsregimes kennen elk hun eigen verbodsbepalingen. De verbodsbepalingen voor vogels en overige Europese soorten (categorie 1 en 2) zijn letterlijk overgenomen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrictlijn. Voor de andere, 'nationaal' beschermde soorten (categorie 3) gelden verbodsbepalingen die geïnspireerd zijn op de Habitatrictlijn, maar in sommige opzichten minder streng zijn. In tabel 1 zijn de verbodsbepalingen per regime weergegeven.

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- + Er mag alleen van de verbodsbepalingen worden afgeweken als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is;
- + Er moet sprake zijn van een in de wet genoemd belang. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn, zoals ruimtelijke ontwikkeling, volksgezondheid of openbare veiligheid;
- + Er mag geen afbreuk worden gedaan aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen is bovendien vrijstelling mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

Tabel 1. Verbodsbepalingen per categorie beschermde soorten

Categorie 1 (§ 3.1 Wnb)	Categorie 2 (§ 3.2 Wnb)	Categorie 3 (§ 3.3 Wnb)
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	-
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	-
-	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat voorafgaand aan handelingen inzichtelijk moet zijn welke natuurwaarden aanwezig zijn, de kwetsbaarheid hiervan en de mogelijke gevolgen die de handeling hiervoor kan hebben. Bij de uitvoering van de handelingen dienen negatieve gevolgen zoveel mogelijk te worden voorkomen, dan wel beperkt of ongedaan te worden gemaakt. De zorgplicht is altijd van toepassing, ongeacht vrijstelling of ontheffing.

Natura 2000 (bron: Rijksoverheid)

In 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. De wet biedt een beschermingskader voor de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden, de zogenaamde Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale gebieden.

De wet bepaalt dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een verstorend effect kunnen hebben op de soorten, niet mogen plaatsvinden zonder vergunning. Ook plannen moeten getoetst worden op hun gevolgen voor de Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt met de habitattoets.

De habitattoets bestaat uit drie onderdelen:

- + oriëntatiefase (en vooroverleg);
- + verslechterings- en verstoringstoets;
- + passende beoordeling.

De oriëntatiefase maakt geen deel uit van de in de wet geregelde procedures. In de praktijk is deze stap nodig. Gezamenlijk met het bevoegd gezag wordt bepaald of goedkeuring van het plan nodig is en welke verdere procedure doorlopen moet worden. Afhankelijk van de kans en omvang van de effecten op een Natura 2000-gebied bestaat de vervolprocedure uit het uitvoeren van een verslechterings- en verstoringstoets, een passende beoordeling of geen enkele toetsing.

Indien er geen kans is op negatieve effecten op een Natura 2000-gebied is geen goedkeuring voor de plannen of het project nodig.

Als uit de oriëntatiefase is gebleken dat er kans is op significant negatieve effecten voor het Natura 2000-gebied, dient een passende beoordeling te worden uitgevoerd. Indien uit de passende beoordeling blijkt dat er kans is op een significant negatief effect moet aan de volgende criteria worden voldaan:

- + er zijn geen alternatieve oplossingen voor het project die minder of geen negatieve effecten hebben voor het Natura 2000-(deel)gebied;
- + er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang;
- + er is voorzien in compenserende maatregelen.

Alléén als aan deze voorwaarden wordt voldaan, kan goedkeuring worden verleend.

Indien uit de oriëntatiefase is gebleken dat er een kans is op (niet-significante) negatieve effecten, dient een verslechterings- en verstoringstoets te worden uitgevoerd. Met dit onderzoek wordt bepaald:

- + of deze kans reëel is en
- + of de verslechtering of verstoring aanvaardbaar is.

Natuurnetwerk Nederland / Ecologische hoofdstructuur (bron: Rijksoverheid)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Door verbindingen tussen natuurgebieden te maken, kunnen planten en dieren zich makkelijker verspreiden over meer gebieden. Hierdoor zijn deze gebieden beter bestand tegen negatieve milieu-invloeden. In grotere natuurgebieden kunnen bovendien meer soorten planten en dieren leven.

Het doel van het afwegingskader Ecologische Hoofdstructuur is om de EHS als netwerk van natuurgebieden te beschermen tegen negatieve effecten van ruimtelijke ingrepen. Dat betekent niet dat ontwikkelingen zoals woningbouw en bedrijvigheid, verboden zijn. Door het doorlopen van het afwegingskader wordt vastgesteld of, en zo ja, onder welke voorwaarden een ontwikkeling in de Ecologische Hoofdstructuur kan worden toegelaten.

De bescherming van de Ecologische Hoofdstructuur vindt plaats door het nee-tenzij-regime uit de Nota Ruimte. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen in de EHS met een negatief effect op de EHS in principe niet zijn toegestaan. Onder voorwaarden kan hiervan worden afgeweken.

De beleidsmatige basis voor het afwegingskader voor de Ecologische Hoofdstructuur is de Nota Ruimte. Daarnaast hebben Rijk en provincies een beleidskader Spelregels EHS opgesteld. Het beleidskader geeft een uitwerking, verduidelijking en aanscherping van de verschillende onderdelen

van het afwegingskader. De provincies laten de inhoud van de Spelregels EHS doorwerken in het provinciaal ruimtelijk beleid.

De bescherming van de EHS gebeurt via de regelgeving van de ruimtelijke ordening. Het beschermingsregime is onder de Wro door het Rijk vastgelegd in de AMvB Ruimte en werkt via provinciale verordeningen.